

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . . 10.— Pengő
 Hat óra . . . . 5.— Pengő
 Három óra . . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: Díjszabás szerint. Gyakori hirdetések és a velünk összeköttetésben levő hirdető iradók árengedélyben részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek
 Kéziratok vissza nem adatnak
 Felelős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
 Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNÉL
 Főmunkatárs: Dr. KERSÉK LÁSZLÓ

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat
 a kiadóhivatalba kérjük utasítani
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Mindnyájunk érdeke,

hogy a lévai közkórházban, egy korszerű és szakember által vezetett szülészeti és nőgyógyászati osztály működjön. És nagyon fontos, hogy ez az intézmény olyan szellemet sugározzon ki önmagából, amely vonzóerőt gyakorol a jövőben anyákra, akik ebben az intézetben megtalálhatják vajudó életük védelmét. De örömmel üdvözölhetik az ilyen irányú és szellemű intézményt a gyakorló orvosok is, akiknek hű támogatója, segítőtársa lehet komlikált, nehéz eseteknél.

A gyakorlóorvos nagyon jól tudja, hogy vannak olyan szülészeti kóros állapotok, melyeknél egyetlen helyes orvosi eljárás a szülőnőnek azonnali intézetbe való elhelyezése. Ezekben az esetekben minden perc életmentő fontosságú. De Léva és környéke távol van minden egészségügyi centrumtól.

Léva határvárosi volta mellett is hivatva van arra, hogy egészségügyi centrummá épüljön ki, hiszen környéke tele van tüdővel sűrűn magyar falvakkal. De egy kiváló egészségügyi intézet a határon túlra is erős vonzást gyakorolhat, amit saját magam tapasztaltam. Például Szombathely városának közkórháza Ausztriából is sok beteget kapott, sőt egyenesen Grác környékéről, ami annál jelentősebb, mert Grác gyönyörű és egészséges fekvése mellett egyetemi klinikai város is.

A visszakapott felvidéki városok közül csak Kassának, Munkácsnak, Ungvárnak és Beregszásznak volt és van korszerű és szakember által vezetett szülészete. Azonban ezekben a városokban igen erős cseh invázió volt és így érthető, hogy a csehek nem a magyarok kedvéért gondoskodtak a szülészeti higiéniáról.

A többi magyar városok mindegyike nélkülöztek egy ilyen korszerű intézményt. De ezekben a városokban a csehek települése erőlenebb is volt, főleg azért, mert magyar magyar vidékek öntötték ezekben a magyar városokba a magyar utánpótlást. S így érthető, hogy a csehek nem igyekeztek bővíteni és támogatni a magyarság életkapacitását szülészeti intézetekkel, amelyeknek nevelő hatása óriási horderejű lehet, különösen az egyik vidéken. És a Garamenten a magyarok egykeszerete kedvenc gyönyörűsége lehetett a cseh lé-

A falu őrállóinak értekezlete Léván.

— A SzMKKE új feladatok előtt áll. —

A Magyar Kultur Egyesület lévai körzeti vezetősége értekezletre hívta össze a SzMKKE fiókok vezetőit és a vármegye kulturmunkásait, akik a hívó szóra igen sokan jöttek össze f. hó 25-én. A megjelentek száma arról tanuskodik, hogy vidékünkön a magyar falvaknak lelkes őrállói vannak.

Az értekezlet a járási székház tanácstermében zajlott le s megjelent azon dr. Ágoston Béla, a Magyar Faluszövetség főtitkára is, hogy tájékozódást szerezzen arról a kulturmunkáról, amit a SzMKKE a falvakban végez. A Faluszövetség ugyanis támogatni kívánja ezt a munkát, ami a SzMKKE jövőbeni tevékenysége tekintetében igen öröndetes jelenség.

Megjelent az értekezleten gróf Révay István, a SzMKKE intézőbizottságának tagja és a Szlováksországbn maradt SzMKKE fiókok vezetője, dr. Staud Gábor.

Az értekezletet

Schubert Tódor nyitotta meg.

Köszönetet mondott az egybegyűlteknél a husz éves kulturmunkájáért, amit csendőrszorongók között végeztek. A helyzet hála Istennek ma már öröndetesesen megváltozott, a magyar kulturmunkások feje felett nem lebeg többé a Damokles kardja, munkájukat ma már az államhatalom is támogatja. Majd azt fejejtette, hogy a munka itt az ország-határon megkötészerződött. A magyar etnikum észak határára az őrállás szerepét vállaljuk. Népünk minden tagjának tudatosan kell magyarnak lennie, hogy minden viharral dacolni tudjon. Ez a kulturális öntudatból fakad. Üdvözli a Faluszövetség híktódtjeit, akiknek munkája már ezen a vidéken is a nép elismerésével találkozott.

Dr. Ágoston Béla,

a Faluszövetség főtitkára megköszöni és viszonzja az üdvözlést a Faluszövetség vezetősége nevében. Több millió tagja van a Faluszövetségnek a nép minden rétegében. Rámutatott a falu felkarolásának jelentőségére és felajánlja a Faluszövetség milliőinak támogatását a felszabadult lévavidéki magyar nép részére.

Beluch Imre

barsendrői SzMKKE vezető elismeréssel emlékezett meg az elnökség munkájáról. Köszö-

netét fejezte ki Schubert Tódornak, Szombaty Viktor főtitkárnak és Varga Imre lévai körzeti titkárnak lelkes munkájáért, végül a gyűlést köszöntötte.

Ezután

Farkas Károly

(Vámosládány) tartotta meg érdekes előadását „Mi akadályozza a falusi kulturmunkát” címen.

— Azt hiszem, abban mindnyáján egyetértünk, — mondta — hogy a legnagyobb akadály, a mi csak volt, a mindenható Isten jóvoltából megszűnt. Ez a Csehok ovák állam, melynek közegyei állandó zaklatásnak tették ki nemcsak a kulturmunka irányítóját, de az egyesület tisztjait, tagjait, sőt még a kulturstélyen résztvevő személyeket is. Számoltan értesít kulturmunkás állott csak azért félre, hogy a felesleges zaklatások kikérülje. Nem egy esetben ez volt a kultur egyesület megszűlésének legnagyobb akadályát is. Most ha az állam részéről nem támogatás, de támogatásban lesz részünk, kulturmunkánk emelkedni fog. A kultur egyesületek megduplázódnak, a tagok száma emelkedni fog. Az állam részéről legjobb befektetés lesz nemcsak a kulturmunka támogatása, de a kulturmunkások fokozott védelme is. A kultúregyesület eddigi munkájának gyümölcsét is magyar hazánknak érleltük, amit legszebben bizonyítottan azon falvak néprinek hűsége, amelyek régóta a SzMKKE zászlói alá sorakoztak s csupán az edes anyanyelven szívoit kulturápalék tette őket fajtájukhoz ragaszkodó öntudatos magyarokká. Különösen a mi vidékünkön kívánatos a kultúregyesületek munkájának hatékony támogatása s a SzMKKE bástyáinak kiépítése, mert nyitott szemmel láthatunk és láthatjuk kicsuszni lábaink alól a talajt, elveszített azokat a fajtánkhöz tartozó testvéreinket, akiket — részben — a tervszerű kulturmunkával is megtarthatjuk magunkéink.

A másik akadály egyelőre szintén megszűnt, de feltámadhat. A turáni fiók, a szétbuzás, a pártoskodás. Ismeretünk mindnyájunk előtt azok a falu lakói között mestersegesen felállított válaszfalak, melyeket a politikai pártok ágensei szítottak, meggyűlöltette testvérrel, magyart a magyarral a lettek egymásnak halálos ellenségeivel jóbarátok. Ezt a gyűlölséget bevitték a nem-

leknek. Pedig az egykeszeretet nemzetpusztító bűn, különösen manapság, amikor minden magyar bölcső felér egy ágyuval. Nagyon jól tudjuk, hogy az egyik családból lesz az egyik falu s az egyik faluból az egyik ország, amely fölött meghuzhatják a lélekarangot. A magyar közigazgatás éppen ezért is már a felszabadulás első óráiban bölcs érzékkel rátapintott a hiányra, mely közkórházunkban, mint széles egészségügyi rés tátongott és ezért rendelte el a szülészeti és nőgyógyászati osztály sürgős felállítását, amely népünk szaporodására is nevelő, jótékony hatású lesz.

1938. december 20-ika óta a lé-

vai állami közkórházban szülészeti és nőgyógyászati osztály működik szakorvosi vezetés mellett és rendelkezésére áll a nagyközönségnek.

Reméljük, hogy társadalmunk megérti a magyar közigazgatás ezen fajságunkba is mélyen belevágó építő munkáját és azonnal fogja honoralni, hogy a szülészeti intézetekből kisugárzó egészséges magyar világszemléletet magáévá teszi és a magyar gyermekek kacagásától mind csendesebbé váló Garavidék ujra a szaporodó magyarság hatalmas, s jövődőt építő expanziójáról tesz tanubizonyosságot.

Dr. Kersék László.

pártoskodó egyházi életbe, bevitték a kulturális életbe is Ezért állhatott elő az a fonák helyzet, hogyha a faluban megalkult S. MKE valamelyik párt tagjainak kezdeményezéséből indult ki, a másik párt tagjai nem léptek be tagul. Jó kulturumkástól mindenkor azt kívánám, hogy pártokon felülről, igazán csak a fajtája műveltségének emeléséért dolgozzon egyén legyen. Ha ez tud lenni, bármilyen politikai párt tagjai is legyenek az egyesület tagjai, olt a vezető személye miatt ők is felülemelkednek a mindennapi politikán a kulturumunka szent célja érdekében. Mi kimondott agrárpárti főlétszékben élhettük azt, hogy a kulturstélyeink látogatói felét ezen párt tagjai tették ki, kik legszívesebben hallgatták és érdeklődtek a történelmi tárgyú előadások iránt és szívből tudták lelkesedőit érte, tehát mégis csak magyarok voltak ők is. Igaz, eddig a nem politizáló kulturumunkás védelmet nem talált sehol. Nem volt egy párt sem, amelyik a hóna alá nyúlt volna, ha a szükség úgy kívánja, mert csak kulturumunkás volt és politikai hovatartozandósága szerint ítélték meg. Pedig talán sok helyen, ha a kultura hivartott vezetői nem töltönek be fontos pártvezetőségi helyeket, a falu lakóit is ösztösz lehetett volna hozni a kulturház csarnokába.

A Felvidéken nem volt akadály ezidáig, a keresztény felekezetek közötti békéltetés ismeretlen fogalom volt a legtöbb helyen, mert volt közös bánatunk, közös nyomorgatásunk, melyek egy táborba tömörítettek mindnyájunkat közös ellenségünk ellen. Itt igazán a falu vezetői mulik minden. ők felelősek a rájuk bízott feltek üdvösségéért, de felelősek a békeességéért is és az emberek kultúrumszolgálat kiellégítéséért is. Ahol a különböző felekezetek papjai, tanítói békeességben élnek, ott soha nem volt és nem lesz a hívek között felekezeti békéltetés. Ha a katolikus plébános eljön a református iskolába kulturstélyre előadónak, a református tanító a katolikus iskolába. Ha a kulturstélyek — nem lévén kulturház — felváltva tartanak a két iskolában, nincs az a fanatikus atyafi, aki pápább akarva lenni a pápánál. Így magától kikészöbölődik a felekezeti kérdés. Az estélyek előadói is — ahol szükséges — így legyenek kiválasztva, legalább az első időben, úgy itt sem lesz akadály.

Nem kis mértékben akadály az estélyek anyagának megválasztása. Az unalmas felolvasások, a néppel soha nem érintkező előadások előadásai, sőt még a legszórakoztatóbb szépirodalmi művek sem lesznek vezetők a hallgatóságra, ha azok kiválasztása nem terv szerint történik. Itt érvényesül igazán a pedagógiai elv: szórakoztatva oktanni. Több-ször szükséges a hallgatóság érdeklődési körének kipuhatóldozása. Különösen azok az estélyek alkalmasak arra, amikor idegen előadók vannak a műsoron. Azokkal szemben jobban kiölyvénítjük véteiményüket, mint a hozzított élő előadás előadásaival. Tapasztalatom általában, hogy legnagyobb az érdeklődés a történelmi tárgyú előadás, néprajzi előadás, földrajzi, gazdaságtan köréből, de minden érdekli a mi magyar népnél, csak alkalmas időben legyen részére nyújtva. Egy estély műsorának összeállítása egy nehezebb és egy könnyebb fajlyú előadás vagy felolvasás, 3-4 szavalt és énekzsámmal fűszereze legyen. A S. MKE által kiadott felolvasási anyag megválasztása kitűnő, de 100 százalékkal hatásosabb, ha az nem felolvasva, de előadva van. Természetes, az ehhez való készüldés legalább 3-4 hét legyen. Sokkal jobb, ha egy hónappal előre megállapított műsorszámunk áll készen, így nem fordul elő, hogy egyszer is hiába jöjjenek a hallgatók a szokásos heti kulturstélyre. Pedig volt rá eset, hogy fél 7-kor telefonáltak le előadók 7 órára hirdertet estét, természetesen rajtuk kívül álló okok miatt. Ha egyszer is előfordul, hogy hiába jelenik meg a hallgatóság, úgy ezt a csorbát kikészöbölni azután nagyon nehezzé válik.

Akadályt képez a szereplők megválasztása is. Itt azután nagyon körültekintőnek kell lenni a vezetőnek. Lehetőleg mentől nagyobb szereplő tábor beállítása a fontos. Egy személy sokat ne szerepeljen, még az sem, akit

nagyon is szeretnénk hallgatni. T. i. ilyenkor előáll az a helyzet, hogy a sokat szerepeltetett személy tul sokat gondol maga felől, mint az a egyszeri falusi kislány, aki kétszeri szólóénekés után azzal állított be az egyik vezetőhöz, hogy rádióénekésu vagy színészud akar lenni; úgy gondolja, az könnyebb, mint a krumpilkapálás. Nagyon megkedvelti a kulturstélyek látogatását az idegen szereplők beállítása, nemkülönben a műsorcserek szomszédos községek között. Az igényeket nem fokozza, sőt emeli a helybeli szereplők felkészütségét és előadási készségét. Még a legkedveltebb helyi szónok 5-10 évi szereplése mellett szinte üdítőleg hat a vendég szereplő, ha nem is olyan kitűnő előadó. A helyi szereplőknek nem szabad feltékenykedni, hogy esetleg előlük a vendég szereplők aratják le a babért. Nincs az az előadó, amit a kultura o'rára fel ne tehetnének, ha a rákibizottakat a művelődés terén egy lépéssel is előbbre vihetjük. Özetlen, kitartó kulturumokás kívánhatja meg azután, az az egyesület közoktatói is önzetlenül munkálkodjanak.

Akadály a kulturumkánál a nemtörődöm-ség, könnyelműség; áll ez a nép vezetőire s áll ez a falu lakóira is. Ma rohanó világban élünk. Eltűntek a Pató Pá'ov, aki nem veszi fel a tempót, lemarad s az elvesztett időt behozni nem tudja. Dolgozni kell mindenkinél. Nem elegendő már ma csak leololni a magunk rövid életét jól vagy rosszul kint a csendes falu tágas szobáiban, de a néppel, a népért együtt kell élni. Törődni kell vele és kézzel foghatóan bebizonyítani előtte, hogy aki nem tanul, a mai világban nem élhet meg. Itt állíthatjuk sorompóba azután azokat a segítőtársainkat, akiket a falu népéből tudunk magunk mellé munkatársakul kiválasztani és felnevelni. Ezek tudják azután leginkább eltalálni azt a hangot, mely a nemtörődöm-ség és könnyelműség akadályát képes egyedül legyőzni.

Nem kis mértékben akadály a közeli pince. Magyar népünk egyedül szórakozása a Garam mentén. Legyőzhető ez az akadály is, egyelőre csak azokon a napokon, amelyekben a kulturstélyek tartanak. Azt mondotta egyik S. MKE tagtestvéröm, hogy itt már igazán mi tehetünk a legtöbbet. Csak egyszer tudjuk elcsalni a pincézőt a kulturstélyre, az máskor már magától jönni fog.

Nem utolsó sorban akadály azután a falusi kulturumkánál a vezető hiánya. Anyai ágazata van a falusi kulturumkának és olyan tágas mezeje, hogy az feltétlenül megkívánna — ha csak a téli hónapokra is — egy teljesen ennek a célnak élő irányító beállítását. A vezetőnek kint a falu kulturéletben fényzőrónak kell lenni a sötét éjszakában, bevilágítani előre, messze távolban azt az utat, amelyen haladnunk kell, melyen járva a biztos célhoz érhetünk.

Számtalan kisebb-nagyobb akadály a van még a kulturumkának, holmi féle érzékenykedések, kicsinyeskedés, mellőztetés stb. stb., amelyek teljes egészükben ki sem is küszöbölhetők. Azokat igyekezzünk leginkább és elsősorban legyőzni, melyek nagyobb tömegeket tartanak távol kulturstélyeinktől, a többiek maguktól megszűnnek. Est pedig kötelessége minden fajtáját szerető magyarnak megtenni, hogy nemzete jobb jövőjéhez egy lánczettel ő is hozzájáruljon.

Az előadás nyomán eszmecsere indult, melynek során Molnár László Nagysalló, Nagy Béla Kiskér, Szalay Pál Felsőszecse, Bluch Imre, Szabó S. Zsigmond Bajka, S. Kéky Dezső Alsószecse, Szabó István Léva, Szombathy Viktor, gróf Rávy István, Kulcsár Szabó Dezső Alsófejgyvernek, Haydrich Károly Orozka és mások szóáltak fel. Emelte az eszmecsere gyakorlati értékét, hogy a gazdaságosság tagjai is felszóáltak, életrevaló ötletekkel szolgálták.

Kialakult az a nézet, hogy a kulturreformátusok mentesíteni kell a nagy anyagi megterhelésektől; a Garam völgyében szaporítani kell a kulturházakat, a községekben kulturálapokat kell létesíteni, a községi könyvtárak fejlesztésére az eddigi fejkvótát továbbra is ki kell utalni.

ÉLNI AKARUNK!

Irta: VAJAY JÓZSEF.

Csonka hazában nem lehet élni
Öseink átka szállna le ránk,
Hogyha riadtan, nyúlászivú gyáván
Veszteti hagynánk ősi hazánk!
Rajta magyar hát, bátran előre!
Mutassuk meg az önzó világnak:
Él a magyar még! Fog is szerzeni
Igazságot Magyarországnak!

Békére vágyva csendesben élünk!
Nem mi akartunk vízivatart!
Bajtársunk mellett álltuk a harcot,
Szent becsülettel karba a kart.
Emberi joggal s kézzben a karddal
Allunk elébe a Nagyvilágnak:
Él a magyar még, tud is szerzeni
Igazságot Magyarországnak!

Szétdarabolták ősi hazánkat
Elvették tőlünk kétharmadát!
Túl a határról halljuk naponta
Testvéreinknek búsan panaszt.
Csonka hazában nem lehet élni!
Testvéreink zokogva várnak:
Élni akarunk! Szerzünk hát végre
Igazságot Magyarországnak!

Az eszmecsere után

Schmidt Imre

bársbesseli S. MKE vezető tartotta meg mélyenszálló előadást „Milyen gazdasági szerep vár a falunak gazdasági kulturagyűléseire?” címen. (E előadást teljes egészében lapunk más helyén közöljük.)

Az előadás után eleven gondolatcsere történt: vidékünk gazdasági életének fellendítése érdekében. Megállapítást nyert, hogy vidékünknek minél előbb beie kell kapcsolódnia az anyaország mezőgazdasági termelésébe s ahhoz kell alkalmazkodni az itteni mezőgazdaságnak. Gazdasági szakembereket kell kiküldeni a falvákba előadásokat tartani. Fontos az értékesítés megszervezése és a vidékek specialitásainak felkarolása. (P. Léva vidékén ludfertály, libamáj, tollu stb.)

Gróf Rávy István

elismerését fejezte ki a S. MKE titkári karának és a S. MKE vezetőket, a falu kulturumkánait arra kérte, hogy támogatassák őket munkájukban, mert a S. MKE igazi nagy munkája a magyarság érdekében még csak most kezdődik igazán. Végül melegen üdvözli dr. Staud Gábort, a Szlovákiában maradt S. MKE-írók vezetőjét.

Dr. Staud Gábor

mélyen meghatva emelkedett szólására és azt hangoztatta általános helyeslés közepette, hogy a hazatért milliók magyarság eddigi összetartásában nem szabad, hogy megginogjan és feloldódjon. A S. MKE-íróknak továbbra is össze kell tartani a magyarságot. A S. MKE-írók legyenek azok az otthonok, ahol a magyar népi gondolat tovább él és a társadalmi osztályok egybeolvadnak, ahol a munkás, a gazda, az iparos, a tisztviselő megérti egymást s ráeszmél arra, hogy mindannyiunka szüksége van a nemzet egyetemének. A magyar lelkek kulturájának egységét kell megvalósítani a S. MKE-ben.

Varga Imre

körzeti titkár azután előterjesztette a munka-programot, amit az érkezőtel egyhangú helyesléssel elfogadott. Az előadásokon kívül a S. MKE ismeretterjesztő kirándulásokat fog rendezni az ország különböző részeibe; megvalósítja a nyári gyermekesere-akciót; bevezeti a községek szomszédoslását, mely a barátságot kíméljti a nép között; vándorkönyvtárat létesít; faluvezetői tanfolyamot szervez.

Végül

Szombathy Viktor

A Magyar Vasságnapról adott tájékoztatót s bejelentette, hogy a visszaszacsotl területen 140 S. MKE-írók van, míg Szlovákorazágban 30 maradt. A Szlovákorazágban tervezett magyar kulturházak felépítésére az itteni írók előadásokat fognak rendezni.

Leányliceumot és felsőmezőgazdasági iskolát Lévának

Irta: GAÁL DEZSŐ tanár

II.

Középiskolai oktatásunknál eddig kétség-telenül azt a hibát tapasztaljuk, hogy a tanuló ifjúsága előtt csak a szellemi kategóriába sorolható állásokat tudta elismertetni. Míg a többi igen értékes pályáktól pedig elnevelte az ifjúságot. Csakis ennek a lehetetlen, ma már nagyon is idejét mult egyoldalú, urhatnomságra törekvő felfogásnak tulajdoníthatjuk azt, hogy a gimnáziumi érettségit, sőt egyetemet végzett ifjaink, akik ennek a szellemnek ma ugyyszólván az áldozatai, szívesebben tengődnek havi 40–50 Pengőös szükségmunkán, mint ifjú erejűk teljes latba vetésével ipari, vagy kereskedői pályákra mennek.

Te szüvedő fiatal magyar testvérem! Az ember igazi értékét, hangsúlyozom — igazi értékét nem a hivatala adja meg, de minden rendszeren gondolkodó ember előtt az, hogy hogyan tölti be azt az állást, s hová Isten kegyelméből rendeltetett. Hány iparosunk lett értékes nagy emberré! É. hány olyan embertársunk van, aki az úgynevezett szellemi pályán, ha különböző adottságai nincsenek, elszűrődik az élet forgatagában.

Évekkel ezelőtt Budapesten történt meg velem a következő eset: A Baross-utca egyik nagyszabású cipészüzlete előtt megálltam. Önkénytelenül is bántam a különböző beteg lábakról készült gipsz öntvényeket. Miután szobrászattal is foglalkozom, ezek az öntvények nemcsak anatómiai, de az öntés ügyes technikai szempontjából is érdekelték. De érdekelt a dolog annyiból is, mert kevés átalakítással az egyik lábamon magam is ortoped cipőt viselék. B. mentem tehát, és rendeljek magamnak egy pár fércipőt a úrlatlen szakidású mesternél. Amikor az üzletbe léptem, mint folyton figyelő ember azonnal észrevettem, hogy a láb formai tanulmányozásának tudományos műhelyében vagyok. A mester megmérte a lábamat és rövid kalkuláció után megállapította az árak körül 120. száz százhusz Pengőben. De készített 150, 180 sőt 200 P. árakban is cipőket, amit megrendelő könyve alapján igazolt. Az esethez még csak annyit legyen szabad megjegyeznem, hogy a pesti mesternek ilyen hatalmas árak mellett is volt állandó munkája, míg az én mesterem bizony a munka hiánya miatt panaszkodott.

Roppant tévesen ítélék meg azok az ipart,

akik azt gondolják, hogy valmi kis szaktudással és nagyon kevés szellemi felkészültséggel is lehet ott boldogulni. Ellenkezőleg! miután szabad pálya a ami nálunk még eléggé fejletlen, ugyanakkor nagy mennyiségű nyers terményekkel rendelkezünk — kimondottan az ambíciózusebb s tanultifuság részére egyszerű terület. Mert a nemes iparok is meg van a maga lelkiége. Ugyaris az ipari készítmények értéke nem a tömeggyártáson alapszik, de kimondottan azok szellemi kivételén. Egy csinos öltözet, egy szép lakás, egy izléses berendezés, ha még olyan egyszerű formában is, akkor igazán szép, ha az félig-meddig már műalkotás számba megy. Ez pedig érték marad minden időben. Még ma is, amikor pedig a tömeggyártás uralkodik. Magasabb szellemiséget az ipari készítményeknek csak lelkileg képzett művelt ember adhat.

Változnak a korok, változnak az emberek és a körülmények is. Ami 40–50 évvel ezelőtt megállotta a helyét, ma az már nem bizonyul minden téren megfelelőnek. Az események gyors egymás utánban követik egymást. Az az ifjú boldogul ebben a forgatagban, aki igyekszik ebbe bele élni magát. Gyakorlati, cselekvő emberekre van szükségünk!

A polgári iskola az élet iskolája. Az élet termelte ki. Mindössze 60 és néhány éves multra tekint még csak vissza és máris a legelterjedtebb középfokú iskola típusunk. Nővérdékeinek tovább vezetésére a liceum felel meg a legjobban. Érettebb formában a liceum tehát ugyanaz, mint a polgári iskola. A liceumhoz feltétlenül regszokodjon Léva városa, mert a mellett, hogy gyakorlatiasságot megőrizi az az iskola, továbbtanuláshoz is ad jogositványt. Nővérdékei érettségi bizonyítványt kapnak.

A liceum helyett szóba került a háztartási iskola. Ez az iskola típus gyakorlati és elméleti alapon nyújt tovább képzést a tanulni vágyó lányoknak. De távolról sem biztosítja azokat a jogokat, amiket a liceum biztosít nővérdékeinek.

Legközelebbi értekezésem tárgya már a fű felsőmezőgazdasági iskola lesz, amelyről eddig sejtés meg csak a címben tudtam megemlíteni tenni.

a szlovákok, Észak és Kelet-csehországba a szászok és bajorok vándorlata meg nagyobb számokban. A betűelő munkásság fogyasztott is és úgy a szükséglet, mint a termelt áru értékesítése során ügyes kereskedőársadalom keletkezett, melyben különösen a morvacehek és morvanémetek vezettek. A nagy fogyasztás felvirágoztatta a földművelést is, melynek iparszerű művelése által nagyobb jövedelemhez jutó cseh földműves a belföldi ipari termelésnek erősebb fogyasztója lett. Ebben az időben az ország kivitele még jelentéktelen volt és csupán néhány város, Rumburg, Graslitz, Gablonz, Zsámbok áruja szorított.

Az egymással élő földműves, iparos és kereskedőársadalom minden egyes kategóriája még maga között is erős versenyre kelt egymással, hogy termelése minél tökéletesebb és ezáltal piacképesebb legyen. Nemcsak a mennyiségre, hanem a minőségre is sulyt kellett fektetni, miáltal olyan légkört teremtettek maguk körül, hogy ebben az elvetelt magnak a fejlődése biztosítva volt. Ugyannyire, hogy a mult század közepétől a kormány a háziiparosok szövőszékait modernbekekkel cserélte fel, miáltal a háziiparosok a gépekkel is fel tudták a versenyt léni. A háziiparból és az általa keletkezett végzőből fejlődött ki később a gépalású tökéletesítésével a cseh gyáipar, termelődtött a Hanná-árpa és nőtt naggyá a Zivnobanka, melyre a csehek ma is büszkén mutatnak.

Ezzel szemben mi történt nálunk? A magyar kormány, hogy a sok nircstelennek kenyeret adhasson és a kivándorlást megszüntesse, igyekezett minálunk is háziipari teremteni. Magalakultak a különböző háziiparregyletek, honiipart támogató szövetségek, előkökkel, titkárokkal és egyéb nagy vezérő apparátusokkal. Jóllehet jóakarati, lelkesedés, anyagi támogatás bőségben volt, csak éppen a szervezőrő hiányzott. Mindennel aharkit foglalkozni, csak éppen a helyi adottságokat hagyta figyelmen kívül, ami az intenzív munka alspéltétele. A vándortanítóknak szanaszét jártak az országot, tanították a falu népet kosárfonásra ott, hol nem volt mód a vessző termelésére és akkor kezdtek a gyékényfonást tanítani, mikor a mocsarak lecsapolására került a sor. Az még talán nem lett volna nagy baj, hogy a szövőkiskolákban a tanulók az osztrákok által kifejlesztett szövőszekeket használták, nagyobb baj volt az, hogy az értékesítésnél a tekácsok megurta maradtak. A betegség csiráfát magában hordozó és egész országra kiterjedő mozgalomnak el kellett adni a csak ott maradt életben, ahol a helyi adottságokat vették figyelembe, ezt használták ki, mint pl. Kecskemét, Nagykőrös, Makó atb.

Az iparositást folytatni kívánó lelkes egyének a mozgalom bukásával a falvak asszonyainak népművészeti dolgsira vetették magukat és nagyon gyárították a „népművészeti” remekeket, melytől éppen a nép kívánt megszabadulni. De mert ezeknek a gyártása valamelyes kereseti forrást adott, mind többen és többen vetették magukat a munkába, miáltal árverseny keletkezett, melynek következménye a mindinkább selejtesebb áru lett és ma Póstyén, Mezőkövesd, Komárom és Kalocsa vidéke a koldulásal egyenértékű házalásra volt és van még ma is itéve.

E két szövőszekeket kiemelő párhuzamból, mert hiszen kivétel mindkét oldalon akad, vonatjuk le a Kulturregysületereinkre váró feladatok irányát és tanulságait.

A gyakorlati életből vett meggyőződésem, hogy szegénység és gazdagság csak fogalmak. Mindkettőnek előidézője az emberi munka, illetve annak hiánya. Vagy tud az ember dolgozni és akkor nem szegény, vagy nem tud dolgozni, akkor hiába igyekszünk segíteni rajta, s mindenkor szegény marad. A törekvésnél pedig éppen ezeknek fel nem ismérése buktak meg. Ott akartak minden áron agrikulturnt és ipart teremteni, ahol szegénység volt, nem pedig ott, ahol a munkakészség csak alkolmra várt, hogy megfelelő teret teremtesen magának. Vagyis a halálos beteg akarták mindenáron életre kelteni, nempedig a betegséget megelőzni. Ismétlem, a multról beszélék, s nem a jelenről.

Milyen gazdasági szerep vár a falvak kulturregysületereire?

Schmidt Imre (Barsbesse) előadása a Sz. M. K. E. lévai vezetői értekezletén.

A bécsi egyezmény mindnyájunkat új helyzet elé állított. Az általános vélemény szerint gazdaság országából szegény országok keletünk. Ezzel a frázissal állítjuk megunkat és másokat, elforgadjuk minden kritika nélkül és a frázis terjesztésével azt a pesszimista légkört termeljük ki, mely megöböje minden teremtő munkának és amelynek bomlasztó hatása elkerülhetetlen.

Nézünk szembe ezzel a közhasználatos szóbeszéddel. Mintegy harminc esztendővel ennekelőtte gazdaság országunk tartottuk magunkat, mert a buzakenyér mellől göggel néztünk le mindenkit, kinek csak rozsa kenyér került asztalára. Ma egyszerre szegények lettünk, pedig a fehér kenyér továbbra is az asztalunkon van. A harminc év előtti fekete kenyéren élő „szegény” német vagy cseh pedig a közelmúltban szemünkben gazdaggá lett, pedig akkor is csak rozskenyérrel élt.

Ez a kis összehasonlítás igazoljon engem a továbbiakban, mikor azt merem érzékelteni, hogy nem a termőtalaj, sem a termés bősége, hanem a javak megszerzése és elosztottsága tesz egy-egy nemzetet gazdaggá, mert a „szegénynek” tartott német vagy cseh minden egyes polgárának volt elegendő rozskenyere, míg a „gazdag” magyarnál éppen a munkástömegek nagy része volt kénytelen kivándorolni, mert a „gazdag” országban még fekete kenyérhez sem jutott.

Mária Terézia, később II. József, hogy a történelmi Csehországot nagyfokú szegénységét leküzdje, iparosítani kezdte az országot. Ez az akkori viszonyok között csak kézimunka lehetett, mit az egyes iparosok otthonukban, akkor még mint csehtagok, családtagjaik segítségével végeztek el. Vagyis a mai szemzőből nézve, háziipart teremtettek. A meglévő spórákból az idők folyamán a csehek megszüntével oly pompás iparvidékek keletkeztek, hogy rövidesen a helybeli munkásból kevésnek bizonyult. Megindult a bevándorlás. Sziléziába a lengyelek, Morvaországba

Egyesületeink célja eddig főként a nemzet ismerete és a faji öntudat ápolása volt, mely mellett a mezőgazdasági oktatás csak elméleti jelleggel bírt. Mindkettőből leviszünk. A történelmi előadások, a faji öntudat nevelése eredményének legjobb eredménye a múlt évi lévai „János vitéz” előadás volt, mikorra 40 000 magyar jött össze az ország legtávolabbi részéből, de egyetlenegy csoportunk sem akadt, mely a Sr. M. K. E. előadásainak során személyt ismereteink alapján gazdasági kiállításra mert volna vállalkozni. Honvédeinket himnusszal fogadtuk, de otthello-borral kínáltuk. A nemzeti lobogó már mindenütt készen volt, de az anyagot nem a mi takácsaink szőtték és nem a mi kereskedőink hozták forgalomba.

Hibák menthők, de nem mentő. A nemzetneveléshez csak szív kellett, de a gazdasági részhez gyakorlati tudás, szakképzettség, melyet mi megszerezni nem tudunk és amelyre nem mi, hanem mások a hivatottak.

Véleményem szerint a gazdasági ismeretek terjesztése, elészítése képezze a mi jövő feladatunkat elsősorban. Nem akarom ezzel a gazdasági egyesületek munkáját keresztezni, de szükségesnek látom, hogy azok rajtuk keresztül végezzék munkájukat. Ugyanis annyira kezdőállapotban van nálunk a mezőgazdasági kiképzés, hogy eredményre a közelben nem tudnak hivatkozni. Már pedig a magyar ember a hallottaknak ritkán, a látottaknak néh, de a kézzel érzékelhető pénzhaszonnak mindenkor hisz. Viszont a Sr. M. K. E. olyan nevet szerzett magának a múltban és annyira hitelképes akció lett, hogy feltétlen eredmény lesz a munkájá, míg a fegyelmezett hallgatóság híján minden más jóakaratu akció, a legbővegebb sznygi támogatások dacára is, fiaskóval végződik.

Másik feladata a Sr. M. K. E.-nek az ipar népszerűsítése. Ebben az állítólag szegény országban kimondott iparunk nincs. Az a néhány valószínűleg szubvencióval dolgozó mammutvállalat nem iparosok, hanem a tőke vállalkozásai és megszűnnek abban a percben, amikor a befektetett tőke nem hozza meg a kamat/pluszokat. Nszen hiszem, hogy akadna minálunk, ha mindjárt kísérletben is, egy suszterből felcsoperegett Bata, vagy szabóló lett Nehere, aki a kezdet kockázatait vállalni merné. Hiába mutatunk a külföldi példákra, eredményt addig nem mutatunk fel, míg népünkkel magával az ipari munkát meg nem ismeretjük és kedveltetjük és ezáltal az iparszámára megfelelő léghőrt nem teremtetünk, melynek alapja, mint már említettem: a háziipar. Valószínűleg a magyar kormány ismét megrendeztetni a háziipari tanfolyamokat, de az előadók hiába pazarolják legjobb tudásukat, ha nincs fegyelmezett táboruk, amivel mi már rendelkezünk. Ugy a mezőgazdasági, mint az ipari nevelésnek eredményeit azonban csak akkor élvezhetjük és tehetjük igazán népünkünk csévé, ha annak értékesítését is népvivő tudjuk tenni.

Feladatunk harmadik pontja a kereskedelmi nevelés. A magyar ember magaként jó kereskedőnek tartja, hiszen néhanapján a zsidói is sikerül becsapnia, azonban a kereskedelemmel legegyszerűbb dolgaival sincs tisztában. Ha már kereskedésre vetemedik, úgy munkájá legtöbbszór a büntetőtörvénykönyv paragrafusaival határos kupecskodás. A tisztességes kereskedelem teljesben kimerül a fogyasztási szövetkezetek alapításában, melynek vezetését rábizza a szerződötett idegen üzletvezetőre és megelégszik a mindenkor kétes „igazgatósági tag” címmel, kin a központból egy-két ember irányít felülről lefelé, addig, míg a szövetkezet a kormány jóindulatát és támogatását élvezi és még így is nehezen bírja a mozgékony szabadkereskedéssel felvenni a versenyt. Már pedig ha igaz volt a rómaiaknál a „mercator motet mundus” jelige, úgy százasorosan igaz ez ma, hogy a mi a népből sarjadt, képzett kereskedőink mozgassák ezt a magyar világot.

Felvettem a témát, mivel kell egyesületeinknek a jövőben foglalkozni. Engedteszék meg, hogy röviden rámutassak az első lépésekre is. A Sr. M. K. E. kezében van jelenleg letéve a falunépeknek lelkülete. A

Léva a cseh megszállás alatt

IV.

„Sebzett vad a rengetegben
Kinjának hangot ad
S magát az elnyomott magyarnak
Kisírni nem szabad.”

TOMPA.

1919. január 21. Soha még nagyobb szomorúság nem szakadt egy városra, mint amikor a csehszlovák csapatok mondhatni minden ellenzék nélkül elfoglalták Lévat, ezt a szintizta magyar várost. A siralmasan üres utcákat megerősített fegyveres cseh járőrök járták felénk, meglapulva a házak tövében. S a meglepett magyarok tehetetlenül vergődtek néma honfábatunkban. Tervek nélkül tévőn tapogatóztak az ismeretlen jövő küszöbén.

Tatár, a török párszor feldulta a felvidéki magyar bányavárosok fontos erősségét, a német is gyakorta kifosztotta, de meghódítani, elnemzetleníteni a lévai magyart egyik sem tudta soha sem. A cseh megszállásakor a lévai magyarok lelkiismerete azonnal megmozdult és a lelkükben a szocialista tanok következtében szunnyadó nemzeti érzés ismét erős öntudatra ébredt.

A csehbevonulást követő kábulat pár órája után már szervezkedni kezdenek a lévai vezetők. A város képviselőtestülete Bódogh Lajos polgármesterrel az élen, mindent megragadott, hogy a város magyar jellegét a betolakodott ellenség előtt is kidomborítsa. A csehszlovák katonai parancsnokság előtt azt az első perctől kezdve többször ki is fejezte. Sajnos azonban a magára hagyott város erőlen volt az új urak hatalmaskodásaival szemben. A város segítségét senkitől sem várhatott. Az ország a cserencsetlen háborúban maga is elvérzett. Igaz, hős vezetői nem voltak már ott az élen az elbukások és azoknak, akik akkor a népünk sorsát intézték, minden fontosabb volt a szegény szenvedő volna sorsánál. Így tehát kitől is várható volna segítségét ez a város?

A bujdosó magyar géniusz az erőszak és fenyegetés dacára is itt élt az emberek között és eredményesen munkálkodott. Bódogh Lajos polgármester rögtön felismerte a helyzetet: Lévat a magyarság számára csak úgy lehet megmenteni, ha a magyar öntudatot és a bizalmat megerősíti. Tudtul adja a város lakosságának ezért, hogy a város vezetősége a cseh megszállást törvényesnek el nem ismeri, abba soha bele nem nyugszik. Január 22-én reggel kiragasztatta szélében az egész városban a következő hirdetményét:

„Közhirre teszem Léva város lakossága előtt, hogy a csehszlovák csapatok megszállották, a lakosság ezt békés türelemmel fogadja, senki ne ellenkezék, hanem várja be míg országunkról az Entente hatalmak majdan véglegesen intézkednek.”

Ezzel is tudtul adta Léva város hősléklé,

fal, mint egy egységes nagy család általában közös adottságokkal bír. Ezek az adottságok predesztinálják a falut, hogy ott a mezőgazdaságot vagy pedig az ipart hangsúlyozzuk ki. Bűt követnénk el akkor is, ha az iparínóvények termelése felé hajló lelkületet pl. a gyümölcstermeléssel erőszakolnánk, hasonlóképpen ott, ahol a nép szívesen fur-farag, mindénáron szövőipart szeretnénk teremteni.

Bűt követnénk el akkor is, ha mi, a Sr. M. K. E. akarna valamit keresztülérőszakolni a faluvezető feladata nem a teremtés, hanem annak a bizonyos lelkületnek felismerése és a megfelelő időpont helyes megválasztásával, szakképzett előadók segítségével elméleti és gyakorlati előadások útján az egyesületek tagjait a lelkiségnek méginkább megfelelő munkatérre vezetni, majd apránként a léghőrt megteremteni.

Isten őrizzen meg mindnyájunkat, hogy valamely csoportvezető népipari „műremekeket” próbáljon gyárttatni. Szemünk előtt legyen állandóan, hogy a nép feléle örök-

bátor, törhetetlen polgármestere a népének, hogy a csehek elfoglalhatták a várost, de annak sorsa felett nem ők döntenek. A lakadó hitet így erősítette a város polgársága lelkében.

A cseh veszedelem mellett a mindjobban terjedő munkanélküliség és nyomor lelküzdése foglalkoztatta leginkább a város vezetőségét. A drágaság soha el nem képzelt méreteket öltött. A gabona ára öt-hatszorosára, az ipar-cikkéke tíz-huszorosára, sőt némely cikk ára százaszorára emelkedett. „Az azelőtt 1 koronába került szatim, most 90 koronába kerül” írta ismerősének az egyik kereskedő.

A lakosság az árdrágítokkal szemben kezdett erősen fellépni, és e miatt dr. Horváth Gyula rendőrkapitány a cseh katonai parancsnokság tudomásával maximálta az árakat: Marliahus kilója 10, Borjuhus 12, Disznóhusé 12, a tej literje 1.20, a vaj kilója 19 korona, a tojás darabja 60 fill, a zsir kilója 14 korona. Férfi napszám napi 12, nő napszám napi 8, igás lovas napszáma 60 korona. A kenyér kilója pedig 80 fillér.

A város tehát kiadta a jelszót a megélhetést olcsóbbá kell tenni. A szegény szüklők között pedig ingyen lisztet osztott ki éspedig 5146 kilo 500 gr. lisztet ingyen és 2498 kilo 600 grammot pedig hitelbe utalványozta ki az arra rászorulóknak között. Sajnos egyesek visszaelték a segítséggel és az ingyen lisztet drága pénzen eladták. A város ezért kénytelen beszüntetni a segítő akciót azaz, hogy „buza és liszt ellátásával mindenki takarékosan bánjék, mert a város helyette új nem adhat, ezután kiki önmagáról gondoskodik s aki a hatóságilag kiosztott élelmiszert eladja kihágásért kerül büntetés alá.”

A város képviselőtestülete azonban ennek dacára még egyszer 25%-os pótdadót szavaz meg ingyen lisztre.

A város lakossága nem hitte, hogy a cseh tartósan berendezkedjenek Lévan. Elképzelni is lehetetlennek gondolta, hogy a magyar Lévat csehszlovákká tegyék. Ezzel szemben viszont a csehek, ha felve is, de megkezdtek az állandó letelepedésük biztosítását. Legelőszörban a postahivatalt vették át, majd elmozdították állásából Fenyvesi József finansbiztost és átfestik a trafikokos címereit.

Január 23-án hírül jött a városba, hogy Anarvosmaróton a csehszlovákok ünnepélyesen beiktatták hivatalába dr. Micsura Mártont, az új főispánt. Az ünnepélyes beiktatáson a bars-megyei tótok nagy ünnepélyességgel vettek részt. Az új főispánt Belicza Pál dr. és Medveczky János dr. az egyszerre tótokká lett ügyvédek üdvözölték.

A csehek a városban mindjobban megerősítették pozíciójukat és a lakosság elkezeredése egyre növekedett. Bírtha József ref. lelkész

szik, ki akar vergődni paraszti mivoltából és polgárosodni kíván. Szívesebben készit el egy vég vásznat másnak, mint himzett ingvált magának, mivel azt úgy sem veszi fel szívesen. Az ilyen örökzárakból sohasem lesz ipar, hanem mindenkor működével marad, melynek existenciák esnek áldozatul. Teljesen mindegy, baraccot termeltek-e falunkban, vagy gyékénysszőnyegot fonnak-e embareink, a fontos az, hogy maga a készitő legyen elősorban meggyőződve munkájának szükségere voltáról.

A kereskedelmi tudás alapveinek ismeretése mindenkor fontos és nélkülözhetetlen. A tartozik—követel, bevétel—kiadás, annak primitív törvényei oly varázst gyakorolhatnak hallgatóinkra, hogy a kertészre mint a kosárlonóra, hogy a tanultakat felhasználni igyekszik, megismeri a kockázat ingerét, a vezetésig serkentő, a nyereség megnyugtató érzését, melyek nélkül sohasem lehet egy másik baracc-termő Kecskemétünk, sörfőző Hannánk, avagy hegedűkészitő Schönbachunk.

tüzes szavakkal nyíltan bírálta a csehek ténykedéseit s ezért a csehek igazgatás miatt le akarták tartóztatni. Csak a város vezetőségének közbenjárására állott el ettől a katonai parancsnokság. A városi rendőrség február elején megtagadta a cseheknek a szolgálatot és az engedelmességet. Emiatt Horváth dr. kapitányt állásától felmentették s a rendőrséget leszerelték. A városban cseh katonák és csendőrök vették át a rendőrség szerepét.

Február 21-én elterjedt a városban, hogy a csehek ismeretlen feljelentésre a gimnáziumban rajtaütésszerűen házkutatást tartottak és a fizikai szertárban egy golyószórót találtak, ami miatt a gimnáziumot bezárták és a diákokat szétkergették. A szülők pár napra rá értekezletet tartottak és az intézet újbóli megnyitása érdekében küldöttségileg keresték fel a barsi zsupánt, ígéretet kaptak ítélyn, azonban egédtől nem s ezért a pozsonyi miniszteriumhoz fordultak. Végre sok-sok huzavona után április 7-én újból megnyitott a magyar gimnázium. A megnyitáskor a csehek azonban jelzik, hogy a magyar nyelvű tanítást rövidesen befogják szüntetni. Léva város szeretettel és feltéve őrizte egy századon ke-

resztül ezt az intézményt. Nem volt hajlandó ezt a bejelentést csak úgy egyszerűen tudomásul venni. Követelését erélyes tüntetésekben fejezte ki. A felizzított lakosságot Klofáč és Srobár miniszterek iparkodtak megnyugtatóni. Mind a ketten megígérték, hogy Léva-nak meghagyják a magyar gimnáziumát.

Március 26-án a tanítóképzőben elrendelték a szlovák nyelvű tanítást, amely miatt Köveskúti Jenő igazgató indítványára az egész tanári kar egyhangú határozattal kimondta, hogy cseh szolgálatba egyikük sem fog belépni.

Par hét csak, hogy a várost a csehek elfoglalták s máris egészen otthon érezték magukat. Február 16-án a cseh tisztikar a tót Matica javára mulatságot rendezett a városi vígadóban. A fényesen kivilágított kávéházból cseh melódiák akkordjai szűrődtek ki a néptelen utcákra. A vígadó nagytermében idegenek idegen táncokat jártak. Új urak mulattak az ősi Léva magyar falai között. A cseh melódiák gögös orgiát ültek a magyar fájdalom nyitott sebei mellett. A magyar szó pedig a sötét házak mélyén megbujva zokog és temette a szabadságát.

— **JUBILEUMI ÜNNEPÉLY A KAT. KÖR-BEN.** A Lévai Katolikus Kör Mükedvelő Gárdája jubilál. Fennállásának tizedik évfordulóját ünnepli. Ez a lelkes gárda az elnyomatás szomorú évi alatt dicsegetre és elismerésre méltó szép magyar kulturumkát végzett a Kat. Kör kebelében és annak szinpadán, amelyről bátran és büszkén zengett mindig a magyar szó, a magyar dal és a magyar szellem. A Mükedvelő Gárda jubileumi ünnepélye február 2-án lesz. D. e. kilenc órakor a Kat. Körből testületileg vonul a temetőbe, ahol elhunyt tagjainak, Bakos Arankának, Bakos Mancinak, Kozma Vilmának és Martinek Arankának a sírját megkoszorúzzák. Tíz órakor szintén testületileg vonulnak a plebánia templomban tartandó hálaadó szentmisére, amit a Körben diszközgyűlés fog követni. A diszközgyűlés után társasbéd lesz a Kör nagytermében A magyar társadalmat, a kultúra barátait szeretettel várja a Gárda vezetősége. (Az ebédre legkésőbb 30 áig lehet jelentkezni a Körben.) A jubileumi ünnepély folytatása febr. 4-én lesz, amidőn a Kat. Kör farsangi estélyének keretében a Gárda előadja Farkas Imre bíbajos és poétikus szép-ségű dalmjátékát. A királyné rózsáját. A Gárda nagy lelkesedéssel készül erre a jubiláris előadásra, amely koronája lesz eddigi működésének. Új díszletek, a Budapestről beszerzett gyönyörű színpadi ruhák nagyban fogják emelni a nagyszerű darab előadásának szépségét. Városunk közönsége bizonyára kellőképpen fogja honorálni a keresztény ifjúság nemes törekvéseit.

— **A 14-ES HONVÉD BAJTÁRSÁKHOZ.** Értesítjük, hogy ez évi esti összejöveteinket február 8-án, szerdán este 8 órai kezdettel tartjuk meg a szokott helyen: a Britanniában (VI. Terézkerut 39.) Küönös örömmünkre szolgál, hogy hosszú 20 év után először van alkalomunk a felvidék egy részének vissza-csatolása folytán ott lakó régi Bajtársainkat is meghívni. Felkérjük kedves Bajtársainkat, hogy családtagjaikkal együtt jöjjenek el minél többen azzal a bajtársi szeretettel amellyel mi várjuk Bajtársainkat. Esztergom, Párkány, Léva, Érsekújvár felől érkező Bajtársainkkal közöljük, hogy a Britannia a Nyugati pályaudvar szomszédságában fekszik. Megjelenés u/cai ruhában. Rendes havi összejöveteinket mindig a hó első szerda délutánján tartjuk a Museum-kávéházban. Reméljük, hogy ezen családi összejöveteink is hozzá fog járulni a ma oly szükséges bajtársi és összetartozási érzésünk erősítéséhez. A nyitairi 14-es bajtársak nevében vitéz Németh (Daisler) Károly nyth. volt ezredparancsnok.

— **ZÁSZLÓSZENTELÉS LADÁNYBAN.** Vasárnap délután a ref. iskolában magasztos ünnepség keretében szentelte fel Szabó István lévai s. lelkes a felzabadosul emlékére kapott két zászlót. Az egyiket Iszákri a közösi III. Szamu népiszkola tanulói küldték in. tanítójuk Horváth István iránt érzett szeretettel jelölül annak a felvidéki iskolának,

melynek ő is tanítványa volt. A másikat Szentmártonháta ref. egyház presbiteriuma ajándékozta. Mindkét zászló dec. 4-én a barsi-iskola vonatával érkezett. Az egyiket Horváth István hozta, a másikat Farkas Sándor jegyző színműkai presbiter. Az ünnepély fény-nyel emelte hogy a helybeli r. kat. kisvári ref., honkiskéri r. kat. iskolák tanítóit tanítványokkal résztvettek az ünnepély és megszervezők. A közösi bírja Palásthy Sándor ugyancsak szalagot kötött a zászlóra a közösi közönségek nevében. A zászlót Farkas Károly ign. tanító vette át megörzés végett s meghatódt hangon tett fogadalmat a tan-tesztület nevében az ifjúság olyan hazafias szellemben való neveléséről, mely mindenkor a zászlók alá gyűjti az iskolából kikerült ifjakat, ha dolgozni, tűrni és szenvedni kell a szebb, boldogabb magyar jövőendőért.

— **AZ ACTIO CATHOLICA VASÁRNAP LÉVA-N A Katolikus Kör nagytermében szépen látogatott gyűlést rendezett, amelynek szónoka a budapesti központ kiküldötte, dr. Kórody-Katona János v. országgyűlési képviselő volt. A szónok meggyőző piasztikus szavakkal fejtegette a keresztény és nemzeti újjászüléses szükséges voltát. Az előadó rámutatott a destruktív sajtó káros és veszedelemes hatására. Ennek a sajtónak nagy része volt abban, hogy Magyarországot feldarabol-ta. Majd a katolikus sajtó támogatására hívta fel a lévai katolikus társadalmat. A magyar társadalom életének megartatását a keresztényi egyszerűségben jellemt meg és a szociális problémák megoldását is a keresztényi, krisztusi szellemben sürgette. A gyűlésről az alábbi tartalmú táviratot intézték vitéz In-rédy Béla miniszterelnökhez: A lévai katolikus gyűés üdvözli Nagyméltóságodat és kívánja a marxista/apon álló szervezetek végleges beállítását, a fakultatív egyházi házasság országos behozatalát és a teljes vasárnapi és hitvatali munkaszünetet. — A gyűlés előtt Mirchák István plebános, szentszéki tanácsos üdvözölte dr. Kórody-Katona Jánost, majd a Női és Féri Kongregáció nagy hatás közepelte alkalmi előadásával szolgálta az Actio Catholica ügyét.**

— **GEPÁRMŰ KIRENDELTSÉG LÉVA-N.** Akció indult meg Léva-n, annak érdekében, hogy itt gépármű kirendeltséget létesítsenek, (Központ Komárom). Ez a kirendeltség a gépkocsikra, motorkerékpárokra vonatkozó ügyeket ölelelné fel. Mégpedig Léva-n rendeznék meg a vezetői vizsgákat, a kocsi hatósági vizsgálatát, a közüzemű gépkocsi bemutatását, megvizsgálását, stb. A lévai kirendeltség vidékünk gépkocsi tulajdonosainak kényelmét szolgálja egyrészt, másrészt pedig idegenforgalmával Léva község-dasági érdekeit mozditaná elő. A kirendeltségnek Léva-n való létesítése anyagi megterhelést senkire sem jelentene, mert vezetését a m. kir. rendőrkapitányság látná el és kizárólag csupán csak a vezetői vizsgák alkalmával lenne szükséges a szakférfiu kiutal-dása. Igazán meg kell ragadnunk minden alkalmat és lehetőséget, amely városunk gazdasági forgalmát növelné.

— **FELHÍVÁS!** Felkérjük a volt pozsonyi Autóklub lévai helyicsoportjának tagjait, hogy február hó 5-én délután 4 órakor a Kaszinóban tartandó felszámolási gyűlésen megjelenjen sziveskedjenek. Elnökség.

— **FELHÍVÁS A LÉVAI AUTOTULAJDONOSOKHOZ.** A Királyi Magyar Automobil Club Léva-i fiókcsoportot állít fel. A Club tagjai a triptibek kiállításánál rendkívüli kedvezményeket élveznek, ugyszintén rendelkezésre állnak a Club Auto Service állománai, azokivül a különböző idegenforgalmi kedvezmények bel és külföldön. Felkértem az autótulajdonosokat, sportbarátokat és a volt Csehszlovák autókub tagjait, hogy a helyicsoport megalkotása céljából február 5-én d. u. 5 órakor a lévai Casinóban megjelenjen sziveskedjenek. Báró Majthényi László a KMAC megyei megbízottja.

— **A PROTÉSTÁNS LEÁNYKÖR TEÁJA.** A Protéstáns Leánykör február 21-én, félnyolc órai kezdettel a Városi-Szálló nagytermében műsorral egybekötött jótékonycélú teastélyt rendez, egy pengő belépődij mellett. A műsört később közöljük.

KÜLÖNFÉLÉK

TÁRSADALMI NAPTÁR.

- Január 29.** D. u. fél 5 órakor a Lévai Torna Egylet teája Denknél.
- Február 2.** Iparos és kereskedőtanoncok teastélye az Iparos Olvasókörben.
- Február 2.** Keresztény Munkás Egyesület teastélye az Iparos Olvasókörben.
- Február 4.** A Lévai Katolikus Kör műsoros farsangi estje saját szék-házában.
- Február 5.** D. u. 5 órakor a „Hazám” asztaltársaság zártkörű műsoros teadélutánja az Iparos Körben, a lévai Hadirokkantak Hadi-özvegyek, Hadiárva csoportjának javára.
- Február 18.** A Lévai Dalárda hangversenye magyar ballad egybekötte.
- Február 11.** A vármegye közönségének ismerkedési estélye a Városi Vígadóban, az inségek javára.
- Február 19.** A Lévai Iparos Kör farsangzáró műsoros táncestélye.
- Február 21.** A Protéstáns Leánykör műsoros teája Denknél.

— **A MAI VASÁRNAPI REFORMÁTUS TEMPLOMI ÜNNEPÉLY MŰSORA** esti 6 órakor: 1.) Közének, 2.) Imádkozik és ígét hirdet Péter János budapesti ref. lelkipásztor. 3.) Szaval: ifj. Hárnoryik János. 4.) Szólot énekel Dóka Sándor orgona kíséretével: Szabó Erzsébet polgári iskolai tanárnő. 5.) A mohamedán misszióról előadást tart Döbrössy Lajos misszionárius. 6.) Szaval: Kalocsay Margit. 7.) Imádkozik: Czeglédy Pál esperes-lelkész. 8.) Közének.

— **MEGYEBÁL LÉVA-N.** Az idei farsangi naptár különös meglepetést hoz vidékünk magyarsága számára. A felzabadosul Lévat megveszék helyét emelte s február 11-én rendezik meg itt az első „megyehált”, vagy amint a meghívó mondja: Bars-és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék közönsége február 11-én a Városi Szálló összes helyiségeiben a vármegyék inségesei javára táncal egybekötött jótékonycélú ismerkedési estélyt rendez. Az első lévai megyebál természetesen nagyon sikeresnek ígérkezik, mert ezen az estén a Garam és az Ipoly völgyének társadalmá találkozik itt ismét hosszú idő elmúltával. A zenét két zenekar adja: egy cigány- és egy jazz-zenekar. A rendezőség serényen buszolgózik azon, hogy ez a nagyszabású jótékony est minél fényesebben sikerüljön. Felülfizetésüket a jótékonycélra közönszettel fogadnak és hiralapilag nyugtázzák.

A Felvidéki menekültek elhelyezése

A cseh megszállás alatt maradt Felvidékről mind nagyobb számban érkező menekültek ideiglenes elhelyezése, ételmezése, felruházása, segélyezése stb. egy a trianoni Magyarországról területén, mint a visszacsatolt Felvidéken a „Magyar a Magyarért” mozgalom feladata. Az önként vállalt magyaránnyal új feladatkör, mely a menekült ügyet minden vonatkozásban felöleli, szükségessé tette egy központi szerv létesítését, amely a megállapított hatáskörben ellátja a menekültügy adminisztratív természetű munkáját. A közönség tudomására hozzuk, hogy a „Magyar a Magyarért” mozgalom felvidéki menekülteket gondozó hivatala a Budapest, Károly király ut. 23. sz. házban megkezdte munkáját. A honvédelmi és belügyi igazgatás, valamint az illetékes társadalmi szociális tényezők együttműködésével megszervezett hivatal hatásköre a felvidéki menekültek anyagi, szociális, munkavállalására irányuló és egyéb szobajöhét összes ügyeinek intézésére kiterjed, azok kivétel a hivatalnak elsőrendű feladatát képezi a menekültek központi nyilvántartása.

A közönség tájékoztatása céljából közöljük, hogy az illetékes hatóság által igazoltnak nyilvánított felvidéki menekültek az említett hivatal által kiállított igazolványt kapnak, amely igazolványt végleges elhelyezkedésüket követően, az esetleges visszaélések megakadályozása végett a munkaadók szíveskedjenek a kiállító hivatalhoz haladéknélküli visszaküldeni. A menekülteket gondozó hivatal egyidejűleg nyilvántartást vezet az összes igazolt menekültekről minél fogva az érdeklődő munkaadóknak módjukban áll a náluk jelentkező menekültek ebbeli minőségét, igazoltságát és ráutalását, akár telefon útján is ellenőrizni. A menekülteket gondozó hivatal által nyilvántartott igazolt munkanélküli menekültek egyébként szakma szerint csoportosítva állanak az alkalmazottak, vagy munkást kereső munkaadók rendelkezésére. Közöljük továbbá a közönséggel, hogy a főváros környékén: Kispesten, Rákospalotán és Budatétényen a „Magyar a Magyarért” mozgalom eddig 319 menekültet helyezett el. Végül mindenkit arra kérünk, hogy a gyámoltás céljából náluk jelentkező, vagy tájékozódás végett hozzájuk forduló felvidéki menekülteket szíveskedjenek kivétel nélkül a „Magyar a Magyarért” mozgalom felvidéki menekülteket gondozó hivatalához irányítani. IMRÉDY BELÁNE a „Magyar a Magyarért” mozgalom munkabizottságának elnöke.

Az éhező diákokért!

A „Magyar a Magyarért” mozgalom helyi megbízottja Magyary Kossza Aladárné közbenjárására tetemes összeget jutott az iskolás gyermekek ebédajándékjára. Szociális megbízottunk mindenre kiterjedő figyelemmel sürögöngyölgő meggyitendőkön tartotta a gyermekkönyvhát megbizott annak felállításával. A Stefánia csecsemőgondozó épületben 24-én 200 gyermek számára megfőtt az első illatos, zamatos gulyásleves, de a kicsinyek oly éhesek, oly sokan vannak és oly pompás étvágyal esznek — hogy kénytelenek vagyunk egyúttal azszal a benőőségés kérelemmel fordulni a város és a környék társadalmához — legyenek oly jó szívek és segítsenek meg minket abban, hogy minél több gyermek részesülhessen színgyenebéd aladásában. Természetbeni és pénzadományokat egyaránt halás szívek! köszönünk meg és szokat királpilag nyugtázzuk. (Husfélé, füstöltáró, hüvelyes, liszt, rizs, burgonya stb.) Az adományokat címre méltóztassanak eljuttatni.

Léva, január hó.

Boleman Jánosné Zorkóczy Atala

— A „MAGYAR A MAGYARÉRT” LÉVAI IRODÁJÁT a járási székházból a vármegye-háza (régí városháza) épületébe, a volt Pál-féle cipőüzlet egykori helyiségébe helyezte át.

— A „MAGYAR A MAGYARÉRT” segélyakció részére újabb a következők adományok érkeztek, amelyekkel köszönettel nyugtázzuk: Özv. Sterbinszky Ottóné 15 P. Vámosladyi közég gyűjtése 77.12 P., Garamvölgyi cukorgyár r. t. 100 kg kukor, Pál Imre 6 pár új női cipő.

— KI AKAR ZÖLDKERESZTES NŐVÉR LENNI? A „Magyar a magyarért” mozgalom az egyelőre Szegeden elhelyezett felvidéki zöldkeresztes védőnőképző intézetben husz ingyenes helyet biztosított. Ezekre a helyekre elsősorban felvidéki érettségizett vagy tanítónői oklevéllel rendelkező leányok nyerne elhelyezést. Az okmányokkal felszerelt kérest leg sürögöngyölgő az Országos Közégszolgálati Intézet (Bpest IX. Gyáli ut. 4.) igazgatójához kell küldeni. Felvilágosítást a „Magyar a magyarért” lévai irodája nyújt.

— MOZILÓADÁS AZ ÁRVÁK JAVÁRA. Február 6 és 7-én az Orient mozgóban a „Fekete apáca”, világhírű film kerül bemutatásra, amelynek bruttó bevételéből tíz százaléket a lévai árvaház javára adományoznak. Pártoljuk az árvák ügyét!

— A FRONTHARCOSOK RÉSZÉRE holnap hirdetőtáblát helyeznek a Kern Testvérek cég épületére, ahol a szükséges tudnivalókat fogják közölni.

— SZTRÁZSIK ANDOR, MINISZTERI TANÁCSOS LÉVAN. A lévai járás tejermelesének lehetőségeit és Léva városának tejjel való ellátását tette a min tanácsos tanulmány tárgyává. Káráz József j. m. kir. gazd. felügyelő ismertette előtte a tejertermelési nehézségeket, rámutatott arra, hogy a nehézségek leküzdése érdekében a tejszövetkezeti hálózat kiépítése elodázhatatlan. Sztrázsik min. tanácsos a gyors cselekvést tartja szükségesnek és hogy a lévai járás gazdái lássák a földmívelésügyi kormány aldozatkészségét, az ujjonnan megalakult Nagysálló és környéke Tejszövetkezet tejszarnokának felépítését költségére 2.000 P. segélyt és az Orsz. Magyar Tejszövetkezeti központ kölcsönét is kilátásba helyezte.

— Gyászhirek. Sulys csapás érte a nagy-kiterjedésű Tóth családot, szerető édesanyjainak váratlan halálával. ldb. Tóth Arthurné, szül. Bába Emma, néhai Tóth Arthur kórjegyző özvegye, áldásos életének 83. évében f. hó 23-án elhunyt. Influenzából keletkezett tüdőgyulladás oltotta ki életét. Földi maradványait nagy részét mellett helyezték örök pihenőre. Halálát gyermekei, Tóth Arthur, Tóth Antal, Tóth János, Tóth Emma férj. Szászay Józsefné, Tóth László, Tóth József, Tóth Miklós, Tóth Margit férj. Kósik Gyuláné, Tóth Kálmán és azok családjai, 17 unokája és két dédunokája gyászolják. — Lapzártakor értesülünk, hogy a lévai zárdá egyik régi tagja, Zsigray M. Veréna irgalmas övér, munkás és áldásos életének 77. évében elhunyt. A jószágoslelkű Veréna nővér 1862-ben született Sárospatakon, 1878-ban lépett be az irgalmas rendbe és 1882-ben tette le a fogadalmat és mint nyelvzakos tanárnő működött a polgári iskolában. 35 éves lévai működése alatt generációkat oktattot és ezek mindannyian a legnagyobb szeretettel emlékeznek a jószágos Veréna nővérré, akit a lévai szegények is örökké áldani fognak. Földi maradványait ma, vasárnap délután fél négy órakor helyezik örök pihenőre. — Nagysállóban Mihalik Berné, szül. Kömley Olga hosszas szenvedés után elhunyt.

— MEGALAKUL A SZLOVÁK NÉPPÁRT. F. hó 26-án este a piarista rendház nagytermében tartotta ülését az alakulóban levő magyarországi szlovák néppárt lévai előkészítő bizottsága Vozár János elnökletével. Az ülésen a hatóságot vitéz dr. Bertóthy Dezső rendőrkapitány képviselte. Az ülésen a szlovák néppárt megalakításának és a február 12-én Érsekújvárott megtartandó országos alakuló gyűlés előkészületeinek ismertetésével foglalkozott Fiacsan Gusztáv, majd utána megválasztották az előkészítő bizottságot. Elnök Protivoda László. Bizottsági tagok: Bacsko Gyula, Bátorvzsky János, Filip János, Hidvégi Viktor, Gasparik József, Koszorin János, Krizsan Ferenc. Az érsekújvári gyűlésre kiküldettek: Drinsky János, Gasparik József, Krizsan Ferenc és Bátkó Ferenc. A gyűlésen a magyar—szlovák egyetértésnek és barátságának a szükségességét hangoztatták.

— MÁR NEM VÁLÍK BE A „DOBSZÓ”. Egyik olvasónk azt a gyakorlati jelentőségű ötletet vetette fel, hogy a városban elég sürdün elhelyezett, a légvédelmi szolgálat hirdetőményeinek kifüggesztésére hivatott zárt táblákat a város használja fel egyéb hirdetőményeinek kifüggesztésére is. Ugyanis a dobolási rendszer nem igen válik be már a város megnövekedése miatt, így a dobszó utján között hirdetőményeket csak kevesen vesznek tudomásul. A praktikus ötletet ajánljuk a város vezetőségének figyelmébe.

Rossz fogait a legjobban és legoicsóbban kikézei és reudbehozza BODÁNSZKY IRÉN vizsgálóott fogtechnikus Léva, Főté.

Gyászköszönet.

Mindazonkő barátainknak, valamint az összes jóakaróinknak és ismerősieinknek, akik felejtethetlen drága jó Édesanyánk elhunytja alkalmával fájdalmunkat részvétükkel enyhíteni és a végtiszűségességre részvétünk sziveket voltak, ezuton is kifejezzük halás köszönetünket.

Tóth család.

A Bars rádió műsora:

Vasárnap

BUDAPEST. 8 Hanglemek. 8.40 Hírek. 10 Ref. istentisztelet. 11 Egyházi ének és szentbeszéd. 12.30 Operaházi z. 13 Cseveges. 14 Hanglemek. 15 Gazdasági tanácsadó. 15.45 Bpesti Kamara Kórus. 16.30 Előadás. 17.10 Rendőrz. 18.15 Deák Ferenc tréfái. 18.40 Magyar nóták. 19.40 Sporteredmények. 19.50 Hanglemek. 20.15 Ének-és balalajkahangverseny. 21 Ady Endre emlékest. 21.50 Hírek. 21.10 Szalonzene. 23.10 Magyar ökölvívó csapatbajnokság elődöntője. Kövz.

Hétő

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.20 Előadás. 12.10 Balalajka-zk. 12.20 Hírek. 13.30 Honvéd-zk. 14.35 Hírek. 16.15 Diákfelőrá. 16.45 Hírek. 17.10 Hegedűjáték. 17.40 Előadás 18 Hanglemek. 18.50 Előadás. 19.20 Lakatos cigzk. 20 Előadás. 20.35 Operaházi z. 21.40 Hírek. 22 Szalonőtos. 23.10 Farkas cigzk. 0.05 Hírek.

Kedd

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.20 Előadás. 12.10 Enehangv. 12.45 Hírek. 13 Postás-zk. 14.35 Hírek. 16.15 Asszonyok tanácsadója. 16.45 Hírek. 17.10 Szalonzene. 18 Előadás. 18.30 Hangverseny. 19 Felolvasás. 19.30 Hanglemek. 20 Negy egyfelővonás. 21 Kőczé cigzk. 21.40 Hírek. 22 Jazz-zk. 23.10 Kamarazene. 0.05 Hírek.

Szerda

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.20 Előadás. 12.10 Károlyi cigzk. 12.10 Hírek. 13.30 Hanglemek. 14.35 Hírek. 16.15 Diákfelőrája. 17.10 Előadás zenei szemelvényekkel. 18.10 Felolvasás. 18.40 Rác cigzk. 19.20 Operaház előadásnak kövz. 20.25 Hírek. 22.10 Jazz-zene. 22.45 Szalonzene. 0.05 Hírek.

Csütörtök

BUDAPEST. 8 Hanglemek. 8.40 Hírek. 10 Egyházi ének és szentbeszéd. 11.15 Görögkat. istentisztelet. 12.30 Hanglemek. 14 Beszkárt-zenekar. 15 Bábshízház. 16 Szalonzene. 17.10 Földmívelésügyi előadás. 17.40 Hangverseny. 18.40 Előadás. 19.10 Rác cigzk. 20.10 „KARRIER a „Tökmag”-ban” Opetett 2 képen. 21.40 Hírek. 22 Táncczene. 23.10 Lakatos cigzk. 0.05 Hírek.

Péntek

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.20 Előadás. 12.10 Szalonzene. 12.30 Hírek. 16.15 Diákfelőrá. 16.45 Hírek. 17.10 Hanglemek. 17.50 Sportközlemények. 18 Előadás. 18.30 Szímfőnikus z. 19.20 Operaház előadás „Trubadur” dalml. 4 szakaszban. 20.05 Kültigy nyegedőra. 21.55 Hírek. 23.05 Honvédz. 0.05 Hírek.

Szombat

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.15 Előadás. 12.10 Gordonkahangv. 12.45 Hírek. 13.30 Hanglemek. 16.15 Mese. 16.45 Hírek. 17.10 Mit üzen a rádió. 17.40 Utry Anna és Cselényi József magyar nótákat énekel, kísér Sárjai E. cigányzenekar. 18.35 Előadás. 19.20 Szalonzene 20 Közvetítés Zakonabekől, az európai bajnoki műkorcsolyázó versenyekről. 20.40 Táncczene. 21.40 Hírek. 22 Közvetítés a Vitézi bátról. 23 Magyarai I. cigányzenekara. 0.05 Hírek.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születés. Mészáros Gyula és Bartal Mária leánya Mária Magdolna.

Házasság. Balogh Endre r. kath. és Kozma Anna r. kat.

Haláloslelet. Özv. Tóth Arturné és Bába Emma 82 éves. — Kohn Adolf 75 éves. — Holzmann Jakab 83 éves. — Polyák Sarolta 27 éves.

Vegyünk Együnk Dreher csokoládét! kekszet!

— LÉVA ÉS VIDÉKE BÉLYEGGYŰJTŐK EGYESÜLETE f. hó 25-én tartotta évi rendes közgyűlését. Windis titkár évi jelentésében rámutatott az egyesület sikeres működésére, a szabadtéri játékok alkalmával kiadott külön postabélyegző nagy sikerére és annak a reményének ad kifejezést, hogy 1939 évben is sikeres lesz a fejlődés. Frank Zsigmond pénztárnok jelentéséből kitűnik, hogy az egyesület 860 Pengő vagyonnal zárja az 1938. évet. A régi tisztikar a felmentvényt megkapta és a megejtett választásokon elnökké újból Páldy Bélát, alelnökké dr. Germán Istvánt, pénztárnokká Frank Zsigmondot, titkárrá Windis Jánost választották meg. Választmány: Schubert Tódorné, Akucs István, Schweier Ernő, Kersnyák Ernő, Jancsovic Béla, Schultz Gyula. Az egyesület cseresztélyeit minden szerdán este 8 órakor tartja a városi szálló külön termében. Érdeklődőket szívesen lát.

— HÁMORY IMRE, a magyar operaház tagja, aki a lévai szabadtéri színházalkalmával olyan nagy sikerrel adta János vitéz, a Lévai Dalárda február 18-iki estélyén mint vendégszereplő vesz részt.

— KÖSZÖNET A „MAGYAR A MAGYARÉRT” AKCIÓNAK Az alábbi sorokat kaptuk: A „Magyar a Magyarért” akciónak azért a meglepésszerű népszajdékári, amellyel o'y nagy örömet szerettek nekünk, Klein Ölon polgármester urunk megható beszédéért és Magyar-Kossa Aladárné szociális megbízott jókívánatairól és mind azoknak, akik az ünnepélyes átadásnál jelenlétükkel megtisztelték s ezt a napot felejthetlenné tették részünkre, mindezekért ezúton fejeztük ki hálás köszönetünket. Kérjük, hogy az Uristen áldja meg szep magyar hazánkat és örök áldása legyen a „Magyar a Magyarért” akción. Léva, 1939. január 24. Tamás Béla és neje.

— A TÜZHARCOSOK RENDKÍVÜLI VASUTI KEZVEZMÉNYE A Karoly cispalke-rezztel rendelkező tűzharcosoknak évenként egy alkalommal félárú vasúti kedvezményt engedélyez a m. kir. kereskedelmi miniszter. A kedvezmény bizonyos korlátozást szenved abban az irányban, hogy csak azok élhetnek vele, akiknek évi jövedelme nem haladja meg az ezer pengőt, illetőleg ha három vagy annál több gyermekük van, az évi 2000 P-t. A vasúti kedvezmény igénybevétele való jogosultságot a közigazgatási hatóságok igazolják, melyet a Máv. hivatalos pecsétje tesz érvényessé. Az igazolványok külön erre a célra készülnek és három esztendőig maradnak érvényben. A tűzharcosok félárú utazásra jogosító igazolványait 1939 febr. 1-én kezdik a hatóságok kiszolgáltatni. Az átvételkor 1 aranypengőt kell az igazolványokért fizetni.

— BULGÁRIAI PANORÁMA. A veszprémi egyházmegyei nyomda könyvkiadóvállalata e cím alatt jelenteti meg néhány hét múlva Páchy-Horváth Rzsó miskolci hírlapíró új könyvét, amely Bulgáriáról, a Balkán Srájeról szól. A szerző élvezet kötetében a barátságos és magyarbarát testvérnép vadregényes hazájába, megismeret a gyönyörű bolgár tájakkal, a bolgárok nagyvonalú fővárosával: Szófiával, a balkáni hegyi völgy rejtélyeivel: a Rila-, a Rhodope-, az Aven-hegység ismeretlen szépségeivel; Sumen ódon török városával, ahol Kossuth Lajos élt emigrációjának első ideje alatt; Várna-val, Kelet-Nizsájával és a zord s mégis kedves Fekete-tengerrel; a Sipka-szikoros megható emlékeivel és a Rila-kolostor misztikus bizánci, keleti világával; az értékes bolgár népiékekkel,

a vén török városakkal s részvesszük egy kedélyes aludnai hajóutazáson, miközben felkeressük Jókai „Senki sziget”-ét is, a mélabus hangulatú Ada-Kaleh szigetét. A pompás kiállítású, harminc eredeti fényképfelvétellel tarkított kötet élvezetes és tanulságos olvasmány lesz mindenkinek, mert ismeretlen világgal ismert meg a világlátott szerző ismert eleven, élvezetes, színes leíróstílusában, Előfizetéseket elfogad 2 P-s árbán: Miskó'c. Zoltán-utca 24.

— A „TÜKÖR” JANUÁRI SZÁMA megjelentése szolgál az irodalom és a művészet barátainak. Új köntösben, új rovatokkal bővülve, választékos tartalommal gyönyörködte az olvasót ez a színvonalas folyóirat.

Hoffmann Edith Barabás Miklósról, Bóvilaga Borsody Béla a régi pestbudai vásártéréről, Lvczko Géza a régi opsrettről, Jahász Géza a színház és az irodalom kapcsolatairól, Várady Imre a középkori Magyarország olasz kútfőiről ír Molnár Gábor a délamerikai őserdőben átölt kalendárt mondja el, Gcszti Julia cikke Benáreszt, a hinduk szent városát ismerteti. Bónedek András érdekes szellemtörténeti cikke mellett Kádár Erzsébet a fotóriporter karakterológiáját vizsgálja fel. Barsi Ölon a hangjátékrendezés technikájába nyújt bepillantást, a Krónika a szellemi élet eseményeit tartja számon. Novellát Jékely Zoltán és Török Sándor, verset Fatu Tamás, Nagy Mida és Wörös Sándor írt.

LÉVA VÁROS.

458—1939. szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a Földművelési Miniszter ur a csehektől visszakapott valamennyi ló malleinezését rendtele el.

Malleinezésre kerülnek tehát:

1.) A csehek által jogos tulajdonosnak visszaadott lovak.

2.) A csehek által visszaadott gazdátlan lovak, melyeket a gazdasági felügyelő ur egyeseknek munkára kiadott.

3.) A csehektől visszakapott elcserélt lovak.

A malleinezés f. hó 31-én reggel 6 óra-lesz megtartva a vásártéren.

Felhívom a lótulajdonosokat, hogy lópokrócokat és egész napi eleséget hozzanak magukkal, mert a vizsgálat egész napon át tart.

A lovakkal a tulajdonosoknak is el kell jönni, hogy a lovakra vonatkozó adatok pontosan felvehetőek legyenek.

Végül felhívom a tulajdonosokat, hogy csak azok a lovak szabadulhatnak fel a forgalmi korlátozás alól, melyek a vizsgálaton átesetek. A vizsgálatról való elmaradás büntetést von maga után.

Léva 1939. január hó 26. án.

Városbíró.

Kiadó két szobás lakás. Koháry u. 3. 159

Hat szobás központi fűtéses, kertest villa eladó. Kasznárság, Ferenc József ut 2. 160

Kiadó szoba, konyha, előszoba. Jókai utca 26. 161

Középkorú asszony, idősebb házaspárnál állást keres. Felszabadulás ut 45 162

Kiadó azonnal egy különbejáratu burorozott szoba, az új polgári iskola közelében. Klebelsberg utca 6 sz. házbán 163

Veszek használt kerékpárt. Pázmány Péter u. 21. 164

Kiadó szoba, konyha, speiz és egy burorozott szoba, Barsi u. 10. 167

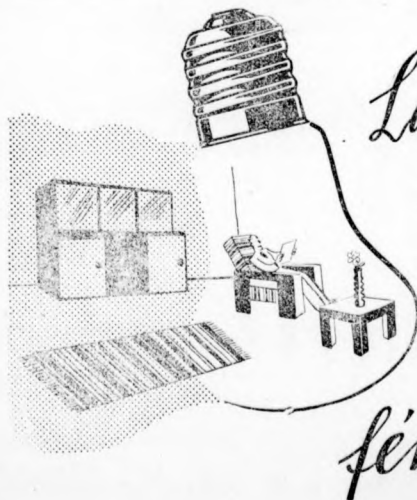
Két ur részére szoba kiadó esetleg teljes ellátással. Cim a kiadóban. 168

Antik szalon garnitúra eladó. Cim a kiadóban. 169

Különbejáratu burorozatlan szoba kiadó. Érdeklődni lehet Ballog hentes üzlet. 170

Modern kétszobás, komfortos, egyedül álló ház kiadó. Érdeklődni: Mángorló köz 12.

Bérbeadó 10 hold szántóföld. Damjanich utca 11. 171

Lakásának
ékesége

TUNGSTRAM
KRYPTON

fényessége!

Hivatalos menetrendek:

felvidéki —.30, Magyarországi 1.50, külföldi 1.— • Kaphatók:

NYITRAI könyvesboltjában.

Egészséges életmód

A m. kir. Dohányjüvedék
csökkentett nikotintartalmu
NIKOTEX-GYARTMÁNYAI

Minden magyarországi trafikban megtalálja:

a tartalmas, izes **NIKOTEX-LEVENTÉT**
az olcsó és jó **NIKOTEX-SYMPHONIÁT**
a könnyű, finom **NIKOTEX-EXTRÁT**
a pompás, gyűrűs szivart, a **NIKOTEX-FAINTOST**

el sem képzelhető egészséges
füstőlnivaló nélkül. Egészségi
okokból nem kell és nem is szá-
bad leszoknunk a dohányzástól

egyésítik a hasznosat a kelle-
messel:
az egészségre ártalmatlanok,
amelletl izletesek és aromásak

ára 2.7 fillér
ára 3.7 fillér
ára 6 fillér
ára 8 fillér

Eladó Ladányi utca 7. számú ház. Bő-
vebbet a kiadóban.

Ház az Ady utcában eladó, vagy bérebe-
adó, megbízott: dr. Strasser Elemér
ügyvéd Léván. 123

Léván vennék lehetőleg 2x két szobás,
új, adómentes házat, jó helyen,
kerttel, lehet teherrel is. Ár 10—12 ezer P.
Cim: Plebánia, Bars-Cseke. 148

Ruhák Magas árakat fizetek uraktól
levetett ruhákért. Hívásra jövök.
Adler, Horthy Miklós ut 15. 149

Varrodámat áthelyeztem Bottka u.
2. szám alá a malom
mellé. A mélyen tisztelt hölgyközönség to-
vábbi pártfogását kérve, meglepő olcsó árai-
mat ajánlván, Sinákné, Konta Etus. 152

Három szobás modern magányos ház
kiadó. Cim a kiadóban. 154

Keresek 4, esetleg 5 szobás lakást
bérbe május elsejére, modern,
lehetőleg különálló, kertes ujházban, minden
kényelemmel. Cimet a kiadóhivatalba. 155

Kiadó szoba, konyha, Rákóczy u. 25.
szám. 156

Kiadó Április elsejével három szobás
lakás, teljesen modern mellék-
helyiségekkel. Bém utca 10. Sugár féle házban.
157

Kiadó Április elsejével Zöldkert utcá-
ban, Csekegy féle házban négy
szobából álló lakás, melék helyiségekkel. Leg-
inkább megfelelne irodák részére, valamint
pénzügyőrök, vagy rendőrség elhelyezésére.
Eddig a népiskola céljaira szolgált. 158

Irodai butorok jókarban levő,
használtak, meg-
vételre kerestetnek. Cim a kiadóban. 165

**SZUPERFOSZFÁT,
KÁLISÓ, KÉNSAVAS
AMMÓNIAK**

és egyéb műtrá-
gyafélék előnyösen
beszerezhető

Berczeller

Jenő, Budapest,
V., Nádor u. 12.

Építőtelek a város közepén cca 500
Cim a kiadóban.

Tűzifa

Elsőrendű bükkhasáb
Szlovákiából vagontéte-
lekben is előjegyezhető

FEST ERNŐ

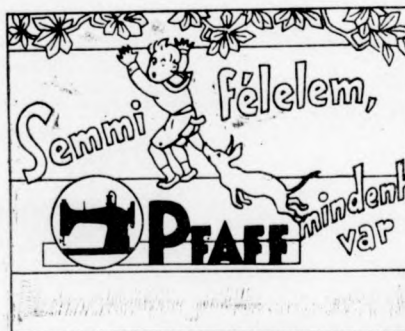
fa- és szénkereskedés,
Léva. Baross u. 11. szám. Telefon 144.

MACZÁK ISTVÁN

25 éve fennálló géplakatos műhelye
és vasöntődjé, Léva.

VÁLLALJA: mindennemű elektromos
gépek készítését és
javítását.

Érdeke minden elktromos géptulaj-
donosnak, hogy gépeinek javítását,
vagy tekerceselését erre a célra ké-
pesített iparossal végeztesse. Szak-
szerű munka a legolcsóbb. Becses
érdeklődőknek díjtalan szaktanács és
árajánlat!

Baroska J. Léva, Horthy Miklós-ut 43. sz.
Telefon szám: 130.

Tiszta, olcsó a **SPLENDID - SZÁLLÓ**
IV. Magyar-u. 34. (Muzeum és Egyetem kö-
zelében.) — Folyóvízes szobák 3 pengőtől!
Központi fűtés!

FONTOS ÉRTESETÉS!

Közöljük igen tisztelt ügyfeleinkkel,
hogy a „LEGIE” Biztosító R- T-ot
illetve annak biztosításait a szint-
tisztá magyar Fonciére Általános
Biztosító Intézet, Budapest V.,
Sas-utca 10., amely egyike a leg-
nagyobb magyar biztosító társasá-
goknak, vette át. Felhívjuk feleink
szíves figyelmét, hogy a „LEGIE”
Biztosító R- T-nál fennálló biztosí-
tásokat más társaság, mint a Fon-
ciére Biztosító nem veheti át. A
Fonciére Biztosító, amely minden
irányban és minden ágazatban a
legnagyobb készséggel áll ügyfelei
rendelkezésére, a „LEGIE” Bizto-
sító R- T-nál érvényben levő biz-
tosításokból folyó mindennemű kö-
telezettséget átvállal.

**FONCIÉRE ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ
INTÉZET.**

Magyar ember
magyar gyártmányu
rádiókészüléket vásároljon!

**RÁDIÓ CENTRAL
KERN TESTVÉREK**

legrégibb műszaki és rádió szak-
üzletében **Léván.** Alapított 1881.

Munka- és nép **gázálarcok**
egyedárúsító lerakata!

(Építkezés tartamára ideiglenes
üzlethelyiség Széchenyi u. elején.)

**VADÁSZFEGYVEREK,
VADÁSZATI
ÉS HALÁSZATI CIKKEK!!
KERÉKPÁROK,
GRAMOFONOK ÉS
LEMEZEK LEGUJABB
FELVÉTELEK!
LŐPOR- ÉS
ROBBANÓSZER ÁRUDA!!**

**ORIENT
HANGOS MOZI**

Ma, 2 órákor filléres helyárrakkal, 4,
6 és 8.15 órákor rendes helyárrakkal!

FEKETESZÁRU CSERESZNYE

Hunyady Sándor nagy irredenta drá-
mája! Ma a magyar feltámadás idején
újból aktuális. Főszereplők: Kay Francis
Nils Asther, Walter Huston. Óriási siker!
— Biztosítsa jegyet elővételben!

Jan. 31. Febr. 1-2. Kedden, szerdán 6,
és 8.15 órákor, csütörtökön 2-4-6-8.15
órákor. Mindenki ismeri! Mindenki várja

A 120-AS TEMPÓ

című magyar zenés vígjátékláger!
Főszereplők: Muráti Lily, Kabos Gyula,
Mezey Mária, Básthy Lajos, Mihályffy
Béla, Dénes György. - Csütörtök dél-
utáni 2 órai előadás filléres helyárrakkal!

Február 3-4-5-én. Pénteken és szomb-
aton 6 és 8,15, vasárnap 2-4-6-8.15
órákor (az első előadás filléres hely-
árok mellett)

**SHIRLEY TEMPLE
HEIDI**

Egy tirolai kislány szomoruan induló,
de boldogan végződő bájos regénye.